

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

**ПЕРСПЕКТИВИ МАЙБУТНЬОГО ТА
РЕАЛІЇ СЬОГОДЕННЯ В ТЕХНОЛОГІЯХ
ВОДОПІДГОТОВКИ**

*Матеріали III Міжнародної
науково- практичної конференції*

14-15 листопада 2019 р.

Київ НУХТ 2019

УДК 628.1

Перспективи майбутнього та реалії сьогодення в технологіях водопідготовки:
Матеріали III Міжнародної науково-практичної конференції, м. Київ, 14-15 листопада
2019 р. — К.: НУХТ, 2019. — 211 с.

ISBN 978-966-612-231-8

Подано сучасні підходи до вирішення питань технології підготовки питної води. Означено актуальні питання впливу фізико-хімічних властивостей води на процеси водопідготовки, інноваційні підходи до вирішення проблем якості та безпечності питної води, підвищення ефективності процесів її підготовки. Розглянуто аспекти водопідготовки у харчових виробництвах.

Редакційна колегія:

*д-р техн. наук, проф. А.І. Українець, д-р техн. наук, проф. О.Ю. Шевченко,
д-р техн. наук, проф. Н.А. Гусятинська,
А.Д. Авраменко (відповідальний секретар)*

*Рекомендовано Вченою радою НУХТ
Протокол №3 від 31 жовтня 2019 р.*

Видано в авторській редакції

ISBN 978-966-612-231-8

©НУХТ, 2019

21. ФТОР В ХАРЧОВИХ ВОДАХ, ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ ОРГАНІЗМУ	
Олена Ляпіна, Анастасія Огороднікова	
<i>Одеська національна академія харчових технологій.....</i>	52
22. ВИКОРИСТАННЯ ПАРАМЕТРІВ БЕЗХРЕБЕТНИХ У БІОТЕСТУВАННІ	
ЯКОСТІ ВОДИ	
Алла Нанієва¹, Ольга Кравченко²	
<i>¹Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А.В. Думанського. НАН України</i>	
<i>²Національний університет біоресурсів і природокористування України.....</i>	53
23 НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ТА	
БЕЗПЕЧНОСТІ ВОДИ ПИТНОЇ ДЛЯ ДИТЯЧОГО ХАРЧУВАННЯ	
Анатолій Подрушняк, Наталія Стаднічук, Ольга Голінько	
<i>ДП «Науковий центр превентивної токсикології, харчової та хімічної безпеки імені академіка Л. І. Медведя Міністерства охорони здоров'я України», м. Київ.....</i>	54
24. МОНІТОРИНГ ЯКОСТІ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОЇ СИСТЕМИ	
ВОДОПОСТАЧАННЯ М. ОХТИРКА, СУМСЬКОЇ ОБЛАСТІ	
Аліна Семенюк, Ольга Тогачинська	
<i>Національний університет харчових технологій.....</i>	56
25. МІЖНАРОДНІ ТА ВІТЧИЗНЯНІ ВИМОГИ ДО ВОДИ ПИТНОЇ,	
ПРИЗНАЧЕНОЇ ДЛЯ СПОЖИВАННЯ ЛЮДИНОЮ	
Василь Сидор, Валентина Остапенко, Анна Остапенко	
<i>Національний університет харчових технологій</i>	
Паримал Чандра Бісвас	
<i>Університет Адамас, Колькута, Індія.....</i>	57
26. БІОТЕСТУВАННЯ ФОСФАТОВМІСНИХ БАРОМЕМБРАННИХ	
ПЕРМЕАТИВ	
Ольга Семінська, Маргарита Балакіна, Алла Нанієва	
<i>Інститут колоїдної хімії та хімії води ім. А.В. Думанського НАН України.....</i>	60
27. МОДЕЛЮВАННЯ ДИНАМІКИ ІНДИКАТОРНИХ ПОКАЗНИКІВ ПРИ	
ОЦІНЦІ ЯКОСТІ ТА БЕЗПЕЧНОСТІ ПОВЕРХНЕВИХ ДЖЕРЕЛ ПИТНОЇ ВОДИ	
Олег Третьяков¹, Олена Дашковська², Віталій Безсонний³	
<i>¹Харківська державна академія фізичної культури</i>	
<i>²Державна наукова установа “Інститут модернізації змісту освіти”</i>	
<i>³Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця.....</i>	62
Секція 3. Підвищення ефективності процесів підготовки питної води.	
Фізико-хімічні та біологічні аспекти очищення питної води.....	65
28. ВИЗНАЧЕННЯ СОРБЦІЙНОЇ ЄМНОСТІ ЦЕОЛІТУ ЩОДО ВИДАЛЕННЯ	
ІОНІВ АМОНІЮ З ВОДНИХ РОЗЧИНІВ	
Наталія Гусятинська, Ольга Пундик	
<i>Національний університет харчових технологій.....</i>	66
29. ПЕРСПЕКТИВИ ЗАСТОСУВАННЯ КЛИНОПТИЛОЛІТУ,	
МОДИФІКОВАНОГО ІОНАМИ СРІБЛА, ДЛЯ ОЧИЩЕННЯ ПРИРОДНИХ ВОД	
Зеновій Знак¹, Анастасія Грабаровська¹, Тарас Жук²	
<i>¹Національний університет «Львівська політехніка»</i>	
<i>²ТзОВ «АКС Мінерал».....</i>	68
30. ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ	
ОБРОБЛЕННЯ ВОДИ НА СОЛОДОВОМУ ЗАВОДІ	
Олена Коваленко, Анастасія Аніщенко, Оксана Ємонакова	
<i>Одеська національна академія харчових технологій.....</i>	69

ОБҐРУНТУВАННЯ ШЛЯХІВ УДОСКОНАЛЕННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ОБРОБЛЕННЯ ВОДИ НА СОЛОДОВОМУ ЗАВОДІ

Олена Коваленко, Анастасія Аніщенко, Оксана Ємонакова

Одеська національна академія харчових технологій

Вода є важливою складовою для будь-якого виробництва в тому числі для виробництва солоду. Відомо, що якість солоду залежить від якості води. Солодовий завод в Хмельницької області – одне з найсучасніших підприємств України. Для отримання води різного призначення (питної, технологічної, очищеної стічної) на підприємстві застосовуються різні сучасні схеми її оброблення. Разом з тим виробники зацікавлені в покращенні показників ефективності діяльності виробництва. Зокрема, доцільним розглядається покращення якості технологічної води для виготовлення солоду, а також підвищення раціональності використання води на підприємстві в цілому. Тому наукова робота, спрямована на вирішення таких завдань є актуальною.

На даному етапі дослідження метою роботи було виконання моніторингу показників якості води на солодовому заводі. Для аналізу використовували зразки води зі свердловин і підготовленої технологічної води. Аналізували якість зразків води за шістьма показниками, а саме: за рН, сухим залишком, загальним залізом, загальною жорсткістю, вмістом амонію, перманганатною окиснюваністю. Для виконання експериментальних досліджень показників якості води використовували стандартні методи і методики.

В результаті виконаних досліджень якості води зі свердловин підприємства, підготовленої технологічної води, стічних вод до і після очищення встановлено, що існуюча на підприємстві лінія підготовки технологічної води не забезпечує отримання води необхідної якості і потребує удосконалення, а якість очищених стічних вод є такою, що не дозволяє без додаткового оброблення повторно використовувати їх в технологічному процесі. Зокрема експериментально встановлено, що основними проблемами якості підготовленої технологічної води є підвищений вміст амонію, заліза, солей жорсткості і підвищена лужність (табл.1).

З врахуванням виявлених недоліків існуючих на підприємстві технологій оброблення води запропоновано комплекс інженерних рішень, спрямованих на їх усунення. Зокрема, в лінії підготовки технологічної води запропоновано: замінити гравійне завантаження першого механічного фільтру на пінолістирольне; організувати протитечійну подачу води і повітря в першому механічному фільтрі; в другому механічному фільтрі гравійне завантаження замінити на піщано-гравійне; після механічних фільтрів встановити механічний поліпропіленовий фільтр з рейтингом.

Таблиця 1 – Відомості про якість вихідної і підготовленої технологічної води

№	Найменування показника якості води, од. вимір.	Діапазон значення показника		Вимоги до води питної [1]	Спеціальні вимоги до технологічної води для солоду [2]
		вода зі свердловин	підготовлена технологічна вода		
1	рН, од. рН	7,1...7,6	6,8...7,3	6,5...8,5	5,5...6,8
2	Сухий залишок, мг/дм ³	520...558	480...543	не більше 1000 (1500*)	500...700
3	Загальна жорсткість, ммоль/дм ³	7,4...8,3	6,5...8,2	не більше 7,0 (10,0*)	4,0...7,0
4	Залізо загальне, мг/дм ³	0,21...0,4	0,17...0,24	не більше 0,2 (1,0*)	не більше 0,1
5	Амоній, мг/дм ³	2,2...3,0	2,5...3,3	не більше 0,5 (2,5*)	не більше 0,1
6	Окислюваність перманганатна, мг/дм ³	1,0...5,2	1,05...1,25	не більше 2,0 (5,0*)	1,0...2,0

Примітка* - допускається для питної води, отриманої з підземного джерела [1]

фільтрації 20 мкм; для пом'якшення води в лінію додатково встановити одноступеневі натрій-катіонітові фільтри з блоками для регенераційних розчинів або, якщо є потреба в отриманні води з більшою кислотністю - паралельне натрій-катіонування і водень-катіонування з дегазацією води та наступне змішування потоків води.

Надалі планується здійснити економічні розрахунки, що дозволять обґрунтувати більш вигідний економічно варіант з можливих.

Список використаних джерел:

1. Гігієнічні вимоги до води питної, призначеної для споживання людиною ДСанПіН 2.2.4.- 171-10 – МОЗ України., – 2010.

2. Куц А.М., Кошова В.М. Технологія бродильних виробництв: Конспект лекцій з дисц. «Загальні технології харчової промисловості» для студ. ден. та заоч. форм навчання напряму підготовки 6.051701 «Харчові технології та інженерія». – К.: НУХТ, 2011. — 156 с.

ПІДВИЩЕННЯ ЯКІСНИХ ПОКАЗНИКІВ ВОДИ ДЛЯ НАПОЇВ ПІСЛЯ ЇЇ ОБРОБЛЕННЯ ШУНГІТОМ

Людмила Мельник¹, Світлана Олійник¹, Наталія Ткачук¹, Ірина Самченко¹,
Ольга Логінова², Людмила Кістерська²

¹Національний університет харчових технологій, м. Київ, Україна

²Інститут надтвердих матеріалів ім. В. М. Бакуля НАН України, м. Київ, Україна

У сучасних умовах виробництва та вживання різних типів напоїв (алкогольних та безалкогольних) особливе значення мають не тільки їх хімічний склад, але й фізичні